

Polo Galesia Firampor Kumwimp Pas

Mekia Akwapnámp Kar

Jisas pok tenánko, 32 yopwar niamp arake fek, Polo mámá pas má kumwia provins Galesia mekamp Kwarén méria yakápnap koumteouráp aropampor sámp-kérépámpon.

Manénkir te Polo am fárakapént yakria Jisas Kraisomp Kwapwe Kare Kar fárakáp. Aenámpan maok, Juda mekamp arop ankwap fákáre koropea sérarrá, “Yumo te Mosesomp lo karaok napo, yumwan Kwaro warko érékép naenámpon.” Galesia mekamp ankwap fákáre te mámá kar wawia am fárakapamp ninikaok tukup. Aenapo maok, Polo sérrá, “Mono. Nomo Kraisén mér námp fek saráp maok Kwaro nke námp fek yae-párak kare yakápria, yiki yak sámp mwanámpon.”

Tá ankwap te, Yiki Kor Spiritao nénknámp ankank sénámp te Sapta 5:22 fek yak námpon.

---

1 ¹⁻² Galesia mek yakápnap Kristen fárakap e! Ono aposel Polono. Ono onont yakápnap onomp Kristen ankwapyaenámp am fárakapént má pas kumwia yumonapok kérép rae. Arop fárakapao onan am aposel tére mek sámp-kérép mo, tá arop ankwapao onan am tére mek pap mo. Ono aposel tére sámp namp te Jisas Krais ntia Naropwar Kwar Kraisén sumpwi námpan apár me mekamp fárámpea pap námp, maomp yaekamp sámp nampono. ^a

³ Ono ninik namp te, nomp Naropwar Kwar ntia Jisas Krais Tokwaerao námokuráp ninik fek yumwan yonkwae porokwe sánk kiponoría nampon. ⁴ Kraiso nomp Naropwar Kwaromp ninikaokria nomp kwatae ninik tirá épér nae yonkwaerá, námokuráp pourouk touwe sámpámpon. Am takria mámá apárokamp kwatae ninik mek yakáp námp fekamp warko érékép naenámpria námpon. ^b
⁵ Aenámpara, nomo fwap Kwaromp e sakap saráp yakáp mwanámpono. Am te kareno.

---

^a 1:1-2 Ga 1:11-12   ^b 1:4 Ga 2:19-20; Ta 2:14

'Ankárankamp Kwapwe Kare Kar mwar yak námp'rá sénámp kar

⁶Wae! Wokwaek Kwaro Kraisomp aropomp fek yumwan wumwiria éréképeanánko, yumo warko koupour kar am pwarará ankwap kar fek tukup nap te, ono am táman wawia ninik tokwae nampon. ⁷Tak napan maok, ankwap Kwapwe Kare Kar yak mono. Arop ankwap fárakapao yumonapok koropea yiráp ninikan yampourouria Kraisomp Kwapwe Kare Kar kwatae pap mwaria napon.^c ⁸Aeno táte yinoku támao, tá yámar mekamp ensel ankwapao Kwapwe Kare Kar farákápámp te, yino wokwaek kar farákápámp Kwapwe Kare Kar méntér wuri popwar mo námp te, taknámp arop te yaomwi mek pik naenámp aropao námpon.^d ⁹Yino wokwaek sérimpan, taknámp oukoumwan kor, take pourouráp kar sénampon. Táte arop ankwapao yumwan Kwapwe Kare Kar farákáp nánko, am kar te yumo wokwaek wawia Kwapwe Kare Kar méntér wuri popwar mo námp te, am arop te yaomwi mek pik naenámpon.

¹⁰Yumo nik nap te, ono má kárákáre fek sénamp kar te am ankwap kar sankoropnap arop fárakapao onan warákár mwanapria namp ni, Kwaro onan warákár naenámpria namp nie? Ae te ono aropan kar porokwerá yáarak raewe? Táte ono aropan kar porokwerá yáarakrá téreria te, ono te Kraisomp tére arop kare mono.^e

Polo aposel yaknámp kar

¹¹Ononamp fákáre, ono yumwan waeman kare sénampono: Mámá Kwapwe Kare Kar ono wokwaek yumwan farákápámp te arop ankwap ankárankampamp ninik meknámp korop mono.^f ¹²Onan te arop ankwapao mámá Kwapwe Kare Kar sámp mono. Táte arop ankwapao am kar onan yénkrá farákáp mo karon. Jisas Krai námoku onan yénkép námpono.

¹³Ono wokwaek Juda firamp ninikaok akwapamp te, yumo wae wawiapon. Ono te Kwaromp sios fákáreran fupukrá kákrá yáarakrá, am fárakapan ponankor sámpá yampourou i konamp aropono.^g ¹⁴Onomp onont ankárankamp puri fekamp Juda ménki-tárápuan kámákár akwapria, ankár onomp tékénou Juda firamp ninikaok akwapampon. Ono ankár kárákárea waeria kápae kare onomp appeyaenámpomp ninikaok térerá akwapampon.^h

¹⁵Wokwaek onomp éntupwar onan oukoumwan fárakap mo námp fek Kwaro onan námokuráp ninik fek ninikia, náráp firáp yak nanapria nánkáráp námpon. Tá mao námoku ninikitenámp ke fek, ¹⁶onan warámpria mao náráp Táráp yénkép námp te, ono man nkea arop

^c 1:7 Ap 15:1-24   ^d 1:8 1 Ko 16:22   ^e 1:10 1 Te 2:4   ^f 1:11 Mt 16:17   ^g 1:13 Ap 8:3

^h 1:14 Ap 22:3

ankwap firan Kwapwe Kare Kar farákáp nanamp térean sámpaeria ninámpon. Mao onan am yéncép námp fek te ono arop ankwap fárákapan turunk mo. ¹⁷Tá ono Jerusalem mek akwapea manénkir aposel yakápnepok akwap mono. Onoku nápar Arebia fi mek akwapea warko wakmwaek Damaskus mek arákarrá akwapampon.ⁱ

¹⁸Wakmwaek yinink yopwar akwap tenánko, Pitant kar sénaeria Jerusalem mek akwapampono. Aea ono am mek méntér ankár sárak kirékapramp yae yakampon. ¹⁹Aeampao maok, ono aposel ankwap nke mono, Jems Tokwae Karamp nánae man saráp nke nampono. ²⁰Ono yiráp por máamá kar má kumwi namp te, ono Kwaro nke námp fek kare kar sénampono, ono kwekárá sér mono.^j

²¹Warko wakmwaek ono provins Siria ntia provins Silisia mekmwaek akwapea yarákiampon. ²²Aeampan maok, Judia mekamp sios fákáre am fárákap oukouwman onomp pourou nke mono. ²³Am fárákap te karan saráp wa napo, am arop wokwaek yinan yoporrá nkwakwe make sokoroimpao maok, oukouwman te mao wae Kwapwe Kare Kar manénkir sámpá yampourouimpan fwap am Kwapwe Kare Kar farákáp námpono. ²⁴Am fárákapao Kwaro onan taknámp wawia, warákarrá Kwaromp e sakap naponu.

Aposel ankwap fárákap Polén warákár nap kar

2 ¹Ono ankár fére-sámpramp yopwari yakea maok, Barnabas yino warko Jerusalem mek akwap. Ono ankwap fi mekamp Taitus warámpea méntér akwapampon. ²Kwaro onan yéncép nánko, akwapea, am Kwapwe Kare Kar ono ankwap arop firan farákáp konamp te, ono am farákápamp Karan wae sios taokeyakápnep arop fárákapan námokuráp nap mek saráp érik farákáp nampon. Ono te arakrá ninikria ninampon: Ono wokwaek téreamp, tá oukouwman tére nampao kor, kwatae niampria kwaporok pwarantáno. Am aposel fárákapao námoku onomp kar yurukup mwanapria nampon. ³Taitus onont yak námp te Grik fi mekampao maok, am sios taokeyakápnep arop fárákap te ‘Taitusomp yipi fárákapae’rá sér moi napon. ⁴Tá kare, arop ankwap fárákap Kristen kare mono, yipi fárákap konap ninik sámp napao, kánánkámp nomo koupoukour námp mek korop naponu. Am fárákap te am mek koropea Krai Jisaso nomwan sápeanámp wourékam ninik táman kánánkámp énoukoup mwaria napon. Jisas nomwan loao fákapá fákeyak námp mekamp aokoropea amwar pwate nánko, tá am arop fárákapao warko nomwan am lo fek fákapá pap mwaria napon. ⁵Tak napan yino am fárákapamp karan yenoria Taitusomp yipi fárákap mo kareno. Yino ník námp te, ankár Kwaromp Kwapwe Kare Kar támao saráp yumont yae-

ⁱ 1:15-17 Ais 49:1; Ap 9:3-6   ^j 1:20 Mt 13:55

párák yaká yak naenampon. Takria Judamp lo kánanke-tárápaok fákapa tukup mwanape.^k

⁶Sios taokeyakáp konap nkwakwe make eráp arop mao warko ono farákáp namp fekamp kirimprá, ankwap kar sér moiapono. Waeman ono farákápnamp kar támao wae pwi námpono. (Aenampan maok, apae mokope e sámp nap te, am te wampweno. Kwar te arop mekia akwapnám aropamp eran ninik mo i konámpon.)^l ⁷Am fárákap te wae mérapono, oukoumwan te Kwaro onan, ankwap arop firan Kwapwe Kare Kar farákápaeria sámp-kérép nám te, mao Pitan Juda fi mek sámp-kérép námnpám taknám. ⁸Ye, Kwaro Pitan, Juda ou mek aposel téreaeria kárákare sánk námpan, tá taknám onan kor, ankwap fi arop ou mek aposel téreaeria Kwar námoku kárákare sáp námpon. ⁹Jems, Pita, Jon sios taokeyakáp konap eráp yakáp nap, mao kuri waeman mérapono, Kwaro onan ourour sáприя maomp kar farákáp nanamp tére sáp námpon. Aenánko am yininkaopwerao Barnabas yinan náráp ankwapnáp karean i konapnám araknám yinan nourouprá yae niniriapono. Yino waeman ankárakamp ninik fek sérrá: Barnabas yino fwap ankwap fi arop ou mek tére nenko, námoku am fárákapao Juda fi ou mek tére mwanapon. ¹⁰Aeria maok, am fárákapao yino ankárakamp ninik fek yakáp námpan warákárria maok, ankwap ankank kánanke sánkenkrá sér, ‘Yumo ankár yinomp ankank monap arop fárákanan ninikia yaewour kip’rá sériapono. Am ninik táman ono warákár tokwaeria ono takrá tére nanampono.^m

Polo Pitamp épérép ninik érik sérimp kar

¹¹Wokwaek Pita Antiok mek koropám ke fek te sios ou mek mao námoku kare wa námpek fek ‘Taki kwapono’ ria séri nampono. Am te apae riteanápe maonám ninik te épérép ninik námpono. Am te araki námpono: ¹²Jemsént yakápnap Kristen fárákap mao oukoumwan Jerusalem mek yakápap ke fek te, Pita te Antiok mekamp Kristen ankwap fi arop fákárerént fir fári konámpon. Ae konámpao maok, táte Jemsomp fárákap koropnap ke fek te, mao, yipi fárákapenkria wae konapantá Pita apáприя warko am ankwap fi aropént fir fár mo. Aeria maok, am fárákapént yak mo pwarará akwap.ⁿ ¹³Tak nánko maok, Antiok mek yakápnap Juda Kristen fákáreao kor Pita nánko nkea, mántwaok am Kristen ankwap fi pwarará tukup. Tá warko am fárákapamp apáp ninik támao Barnabasomp ninikan kuri am mek ér-sakwap námpono. ¹⁴Aenapo maok, am ke fek ono mao námoku kare wa námpek fek ‘Mono’rá séri nampono. Ono nke nanko, am arop fárákap te Kwaromp kar kwapwerao sénámpaok mono, yae-párák kare paokop mo napo, ono am fárákapao nke nap fek Pitan arakrá sér, ‘Amo te Juda fiao maok, amo ankwap fi

^k 2:5 Ap 15:1,24   ^l 2:6 Ap 10:34   ^m 2:9-10 Ap 11:29-30   ⁿ 2:12 Ap 11:2-3

aropaoi kwapnám, Juda firamp lo kánanke-táráp wokwae pwararea ankwap fi mekamp arop niamp naponon. Aeno amo apaeritea ankwap fi mekamp arop fárákap Judamp loaok tukupanáponoria kárákáre rape?”

Arop Jisasén mér námamp fek yae-párák kare arop yak konámamp kar

¹⁵Tá kare Juda fi nomo te ‘Kwatae ninikráp’rá sér i konámamp ankwap fi meknámamp korop mono, nomo te waeman Juda fi mekamp aropono. ¹⁶Aenámampao maok, nomo wae mér námpon: Kwar te loaok tukupnap aropan ninikia ‘Yae-párák kare arop’rá sér mono, arop Jisas Kraiséén mér námamp fek táman saráp Kwaro am aropan ‘Yae-párák kare arop’rá sér i konámpon. Nomo wae Jisas Kraiséén mér námpara, am mér námamp fek tapek Kwaro nomwan ‘Yae-párák kare arop’rá sénámpon. Am te arakono: Loaok tukuprá tére nap fek, Kwaro am aropan ‘Yae-párák kare arop’rá sér mono.’ ¹⁷Aeno nomo Kraiséént yakáp nánko, Kwaro nomwan ‘Yae-párák kare arop’rá séranoria námampao maok, warko nomo kwatae ninikráp ankwap fi arop fákáre niamp yakápria te, táte nomo fwap ‘Krais te kwatae ninikamp tére aropono’rá sér mwanámamp nie? Am te mo karono. ¹⁸Táte ono ankwap ninik kwe-sira nampao warko am ankank pap nanko te, arop fárákap onan waeman méria ‘Kwatae ninikráp aropono’rá sér mwarea napon. ¹⁹Ono loaok akwap nanamp pwi mo nanko, am lo támao onan porokwapeanánko, ono sumpwi niamp yak nampara, am lo támao onan sámp-fákeyak mono. Am tak námamp fek táman, Kwarént yiki yak nampon. ²⁰Ono wae Kraiséént yaopwae porokopramp fek arápá yakea nampan, oukoumwan te ono wae Kwaro nke námamp fek maomp kwapwe kare ankanként yiki yak nampono. Aenampara, oukoumwan ono yiki yak námamp te onokump mono. Kraiso onomp ninik mek yiki yak nánko yak nampono. Aenampara, ono oukoumwan kápae kare por mómá apár mek yarak námamp te, ankár Kwaromp Tárápan mérnámamp ninik fek saráp yarak nanampon. Kwaromp Tárápao onan yonkwae touwea, námokuráp pourouan sirarea onan yaewouri námamp táman mér nampono.^p

²¹Táte loao yae-párák kare arop yoroi papánkoria te, Krai te kwaporok táman sumpwi naempon. Onomp ninik te, Kwaromp aropomp kánanke kwatae niampi akwap te monoria nampon.

Loaoknap ninik ntia mérnamp ninik

3 ¹Yumo Galesia mekamp épépérép arop, yino yumwan Jisas Krai te wae yénkép námpono. Mao yaopwae porokopramp fek aráp-sir yak nánko, yumo wae yiráp yi fek nke nap niampono. Yumwan te wa apaeanáko, yumo épépéréprá paokop napon? ²Ono yumwan ankárankamp ankankan turunk nae rae: Yumo Yiki Kor Spirit sámp nap

◦ 2:16 Ro 3:20-28; 11:6 P 2:19-20 Ro 6:6; 7:6; Jo 13:1; Ga 1:4

te mokopia sámp napon? Ae te yumo loak tukup nap fek sámp nap ni, yumo Kwapwe Kare Kar wawia méria am fek yumo Yiki Kor Spirit sámp nap nie? ³Ae te kare yumo takrá épépérépri kwapon? Yumo wae Yiki Kor Spiritamp kárakáre fek Kristenia wourékam yiki yak sámpea térerá korop napao, warko am pwarará yumo oukoumwan yumokuráp kárakáre fek térerá tukupea pwi yakáp mwaria nape? ⁴Ae te yumo Kristen yakáp nap fek yumwan nkwakwe make touwe kwatae korop nánko, yumo am sámpea kárakáre fek fokopeyakápi nap te kwaporoki nap nie? Ono nik namp te, yumo am touwe tokwae sámp nap fek yumo fwap kárakáre kor Kristen yakáp mwanapan mpwe nampono. ⁵Apaeritea Kwaro yumwan Yiki Kor Spirit sánkea yumo ou mek Kwaromp kárakáre yéncép námpon? Mao te yumo loak tére napan ninikia ninámp ni, mao nik námp te, yumo Kwapwe Kare Kar wawia mér napan ninikria taki námp nie?

⁶Kwaromp Buk fekamp kar arakrá sér, “Abrahamo Kwaro sérimp karan méránko, Kwaro maomp mér táman nkea man ‘Yae-párak kare arop’rá sérimpon.”^q ⁷Aenámpara, yumo fwapia mér kip: Kwarén mér i konap arop fárakap, am arop fárakap te Abrahamomp tárápu karenono. ⁸Kwaromp Buk fekamp karao wokwaek sérimp te ará: “Nánkár wakmwaek arop ankwap fi Kwapwe Kare Kar wawia mérapo, Kwaro am arop fárakapan, ‘Yae-párak kare arop’rá sénanampria námpon.” Taknámp wokwaek Kwaro Abrahamén Kwapwe Kare Kar farákápámp te, Kwaromp Buk fek arakrá sér, “Amo mér nap fek táman, mámá apár mekamp arop fi ponankor ourour fwap sámp mwanapono.”^r ⁹Aerimpara, oukoumwankamp arop fárakapao kor Kwarén méria ankank kwapwe Abrahamo sámpámp niamp take sámp mwanapon.^s

¹⁰Aeno táte kápae kare arop loak tukupnap ninik te kápae kare ankankan pwi yak námpan mpwe napao maok, am arop fárakap te waeman yaomwi mek pik mwanapono. Kare! Kwaromp Buk fek sérrá, “Kápae kare arop ponankor fwapia Kwaromp lo Buk fek yaknámp ponankor mántwaok mo nap te, waeman yaomwi mek pik mwanapono.”^t

¹¹Kwaromp Buk fek sérrá, “Arop Kwarén mér nánko te, Kwaro am aropan ‘Yae-párak kare arop’rá sénánko, am arop te fwap yiki yak naenámp.” Aeránko nomo wae am táman nik námpon: Arop ankwap loak saráp akwap nánko, Kwaro man ‘Yae-párak kare arop’rá sénaenámp te yak mono.”^u ¹²Loak nap te Kwarén mérap ankank mono. Kwaromp Buk fek arakrá sér: “Arop lo ponankor mántwaokia pwi yak námp te mao waeman am fek yiki yak sámp naerámpon.”^v

¹³Aenámpan maok, nomo kuri ampaok tukup mwanámp pwi mo nánko, lo te mao nomwan kar kárakáre sérrá, ‘Yumo te yaomwi mek pik mwanap

^q 3:6 Stt 15:6   ^r 3:8 Stt 12:3; Ap 3:25   ^s 3:9 Ro 4:16   ^t 3:10 Lo 27:26   ^u 3:11 Ga 2:16
^v 3:12 Ro 10:5

arop'rá sénámpon. Aeno Kraiś námoku am kar kárákáre sámpea nomwan yaewouria yamokwap námpon. Apae riteanápe Kwaromp Buk fek takrá sénámpon: “Kápaē kare arop ponankor yao mek aráp-sir yakáp nap te, yaomwi mek pik mwanap arop fárákaponō.”^w 14 Kraiś am tak nám̄p te, Kwaro wokwaek Abrahamén ourour sánkria, ponankor ankwap fi aropan kor nénk nanamp' rimpon. Am tak nám̄p te, nomo ponankor fwap Kwarén mérria wokwaek Kwaro sérímpnám̄p taknám̄p Yiki Kor Spirit sám̄p mwanámpon.

**'Kwaromp lo te Kwaro “Tak nanamp”rá sérínám̄p
kar far-sir mono'rá sénám̄p kar**

¹⁵ Ononamp fákáre, ono oukoumwan arop sumpwi konám̄p wounáp kar sénae rae. Táte arop ankwapao sumpwi naenám̄p ke ninikria náráp tárápuran ankank fwapia pipirikirrá nénk naeria-nánko te, arop ankwapao maomp kar ták-pwar mo i konámpono. Tá arop ankwapao ankwap kar am feknám̄p kirimprá sér mo i konámpono. ¹⁶ Tá taknám̄p Kwaro 'Kwapwe kare ankank wakmwaek korop naenám̄p'rá sérímp te, Kwaro Abraham ntia maomp tárápan sérímp. Mao te kápaē kare aropan ninikria 'Waráp tárápu fárákápan sér mo, táráp ankáránkamp karean 'Waráp táráp'rá sérímp te Kraiśén sérímp.^x ¹⁷ Ono sénamp kar fi te ará: Wokwaek Kwaro Abrahamént kontrak páteaka, 'Ono kare kar tak nanamp'rá sénánko, tá wakmwaek 430 yopwar akwap tenánko, lo koropámpon. Am lo te wakmwaek korop nám̄pao maok, wokwaek Kwaro papnám̄p kontrak far-sir moria, Kwaro wokwaek Abrahamén sérímp karan kor tirá épér mono.^y ¹⁸ Táte nomo loaok tukupnám̄p ninik fek Kwaro nompor pátarínám̄p ankank sám̄p nám̄pan nánko te, nomo Kwaro sérímp fekamp te sám̄p mono. Aean maok, mono. Kwaro wokwaek séria Abrahamompor nánapi pap nám̄para, mao am ankank táman sánkámpon.^z

¹⁹ Aeno apaeritea lo yak nám̄pon? Am te ará: Kwaro ninik nám̄p te, kwatae ninik fi kor érik yak nánko, arop am fek mér mwanapria mao wakmwaek lo am kontraként kirimprá pap nám̄pon. Am lo te yakrá akwapea wakmwaek am Kwaro wokwaek sérímp táráp korop naenámpon. Am lo te enselomp táp meknám̄p korop nánko, tá amore mek yaknám̄p arop Mosesomp yaeknám̄p korop nám̄pon. Kwaro Mosesén amore mek yakrá, lo sám̄p naenám̄pria nánapi pwara nám̄p te, ²⁰ am támao yénképrá: Wokwaek Kwaro Abrahamén sérímp kar amore mek yaknám̄p aropan sér mono, Kwaro námoku karerao man sérímp.

Kwaromp lo térenám̄p kar

²¹ Aeno lo te Kwaro wokwaek sérarinám̄p kar táman yorowar nám̄p niamp nie? Mo karonō. Táte lo ankwapao nomwan fwap yiki yak

---

^w 3:13 Lo 21:22-23; 2 Ko 5:21   ^x 3:16 Stt 12:7; Lu 1:54-55   ^y 3:17 Ap 7:6   ^z 3:18 Ro 4:14; 11:6

sáp nánko te, loaok tukup nám̄p fek fwap yae-párák kare arop yakáp mwarámpono.^a ²²Aeno oukoumwan te Kwaromp Bukao sérrá, “Kwatae ninikao ponankor aropan fákapá fákeyak nám̄pon.” Am tak nám̄p te, nomo Jisas Kraisé̄n méria am ankank Kwaro sérimp mérap arop fárákap fwap sámp mwanapria nám̄pon.^b

²³Mér oukoumwan korop mo nám̄p fek te, loaom nomwan fákapá fákeyakámpon. Aenko nomo fákapá yakápánko, nomo mér mwanám̄p ke érik koropámpon. ²⁴Lo te nomp nánae naropwar niampao, nomwan Kraisonám̄pok éréképea, mént párapok nám̄pon. Am tak nám̄p te, nomo Kwarén mér nám̄p fek mao nomwan ‘Yae-párák kare arop’rá sénaenampon. ²⁵Oukoumwan te wae Kwarén mér mwanám̄p ke korop nám̄para, warko nomo loamp yae ankore mek yakáp mono.

Nomo mérám̄p fek Kwaromp tárápu yakápám̄p kar

²⁶Yumo ponankor Krai Jisasén mér napo, am mérap fek táman yumo Kwaromp tárápu yakáp napon.^c ²⁷Arop yumo wae Kraisé̄nt ént mek néri nap te, yumo ponankor Kraisé̄n wae waempyam niamp kámp napon.^d ²⁸Am te arak: Juda fi ankwap mo, Grik fi ankwap mo, kwaporok tére konám̄p arop ankwap mo, amwar yaknám̄p arop ankwap mo, poumarop ankwap mo, yupu ankwap mo, oukoumwan Krai Jisasén mér nap fek te ankáránkamp fi kare yakáp napon.^e ²⁹Aeno táte yumo Kraiomp arop yakáp nap te, yumo waeman Abrahamomp tárápu yakáp napon. Yumo waeman am ankank Kwaro wokwaek Abrahamompór nánapi pátenám̄p ankank sámp mwanap arop yakáp napon.

Wokwaek lo ankore mek yakápia oukoumwan Kwaromp tárápu kare yakápnám̄p kar

4 ¹Ono sénamp wounáp kar ará: Táráp te náráp naropwaroinám̄p ankank nánkáráp téképea am ankank sámpea taokeyak nae-námpon. Am ankank te námokuráp karerao maok, épér morok táráp yak nám̄p fek te, oukoumwan sámp mo, kwaporok tére konám̄p arop niamp yak nám̄pon. ²Oukoumwan am naropwaroinám̄p ankank sámp naenam̄p pourou mo nánko te, oukoumwan nánae naropwaromp yae ankore mek yak nám̄pon. ³Nomo kuri take, nomo oukoumwan táráp kánanke niamp yakápnám̄p ke fek te, kápaē kare apárokamp kwatae spiritráp ankankao nomwan fákapá yak nánko, nomo maomp yae ankore mek tére nám̄pon.^f ⁴Takrá akwapea Kwar námoku nánapinám̄p ke fek, mao náráp táráp sámp-kérépámpono. Aenánko, yupuao man fárákapeanánko, mao koroepa lo ankore mek arop yakám̄p te,^g ⁵nomo lo ankore mek

^a 3:21 Ro 8:2-4   ^b 3:22 Ro 3:9-19   ^c 3:26 Jo 1:12   ^d 3:27 Ro 6:3-4; 13:14

^e 3:28 1 Ko 12:12-14   ^f 4:3 Kl 3:20-23   ^g 4:4 Jo 1:14; Ro 8:3-4

yakápnámp arop nomwan warko yamokwapea éréképeanánko, nomo Kwaromp tárápu yakáp mwanámpria ninámpon.

⁶Oukoumwan yumo Kwaromp tárápu yakáp napon. Aenapara, Kwaro náráp Tárápamp Spirit nomp ninik mek sámp-kérép tenánko, nomo ‘Ayao, ayao’rá wumwi konámpon.^h ⁷Aenámpara, amo te warko tére arop mono. Amo te Kwaromp tárápono. Táte amwan Kwaro warámpeanánko te, amo waeman Kwaromp tárápao yak napara, amo te maomp waráp por nánapinámp ankank sámp nanap arop yak napon.ⁱ

**Polo Galesia mekamp Kristen fákáreamp
paokopan ninik tokwaenámp kar**

⁸Tá kare, wokwaek te, yumo Kwarén mér mo nap fek ara, apárokamp ankank Kwar kare mo, táman maomp yae ankore mek térerá paokopiapon.^j ⁹Aeno yumo wae Kwarén mérapon. (Tá ono kwapwe kare sérrá, “Kwaro kor waeman yumwan mérampon.) Aenámp te, yumo apaeritea warko am ankank ponankor taokeyak konámp kárákáre moráp spiritaonámpok tiarárrá tukupea maomp yae ankore mek tére mwaria wae napon? ¹⁰Yumo waeman kápae kare por yae tokwae koropnámp nke, yunk wourékam aoknámp nke, lotu tokwaenap nke, wourékam yopwar korop nánko nke, mak i konapon.^k ¹¹Ono yumwan ninik tokwaeria ono apáp nampon. Takria ono yumwan yaewourrá tére namp am kwaporok mwar téreantáno.

¹²Onomp ankwapyae fárákap, ono yumo arop ankwap fi niamp arákarea, lo fek fákapá yak moriaka, ono yumwan yonkwae touweria kárákáre fek sérrá, “Yumo ono nampnámp amwar yakáp kipo.” Ono te yumwan yoporrá sér mono. ¹³⁻¹⁴Ono wokwaek kwatae touwe sámpanko, onomp pourou kárákáre mo nánko, am fek táman yumwan manénkir Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákámpampono. Kare, onomp pourou kárákáre moria, am támao yumwan tére tokwae sánk námpan maok, yumo onan kokwaeria onan younkwe sir moiapono. Yumo enselén niamp, tá Jisas Kraisen nap niamp onan warámpea yaewour kwapwe napono.^l ¹⁵Yiráp kwapwe kare ninikan ono kare kar sénampono: Wokwaek ono yi mekamp touwe kwatae sámpamp fek te yumo onan yonkwae touweria yiráp fwapnae yi wurukupea onomp yi mek papria te, yumo fwap wurukupea pap mwarapon. Am yiráp warákár kwapwe te maok pap napon? ¹⁶Ae te mokopono? Ono yumwan kare kar kar farákáp namp támao, ono yiráp yopor arop arákár namp nie?^m

¹⁷Tá kare, am arop fárákap koroepa yumwan nouroup napao maok, am te yumwan yaewourria mono. Am fárákapamp ninik te yumo onan

^h 4:6 Ro 8:15-16   ⁱ 4:7 Ro 8:17; Ga 3:29   ^j 4:8 1 Ko 8:4-6   ^k 4:10 Kl 2:16

^l 4:13 1 Ko 2:3   ^m 4:16 Jo 8:45

pwarará námonámpaok koropenk ritea, yiráp ninik mek nánánkarrá kar porokwerá tére naponon. ¹⁸Táte ono yumont yak namp fek, tá mo nampan kor yumwan nourouprá kar porokwe napan maok, yumwan yaewour naenámp kwapwe kare ninik fek napo te fwaponon. ¹⁹Onomp tárápu fárákap e, ono te yupuao táráp fárákap naeria touwe sámp konámp niamp take pourouráp yonkwae touwe namponon. Ono ankár am touwe te sámpéa yakrá akwapea mekia Kraiso yiráp ninik mek koropea yak nánko maok, pwar nanampon. ²⁰Koupoute kare nape, ono oukoumwan te yumont yak mo nampon. Ono yumont yakria te, yumwan ankwap kar fwap tae morok sénaeampon. Ono oukoumwan te, yumonap ninikan wawia mokopia yaewour nanamponorá ninik tokwae namponon.

Hagar ntia Saran wounápnámp kar

²¹Arop fárákap yumo lo ankore mek tukup mwarianap arop, yumo onan sérenke! Ae te yumo lo kar te wa moi nap nie? ²²Kwaromp Buk fek sérrá: Abraham te tárápyar anánkaopweráponon. Tére konámp yupu mao ankwap fárákap, tá námokuráp amwar yaknámp yupu kareao ankwap fárákap.ⁿ ²³Am tére konámp yupuamp táráp te apárokamp koumteouráp aropao sámp konap ninik fek sámpámpon. Aeno námokuráp amwar yaknámp yupu kareamp táráp te Kwaro sérimp fekampan sámpámpon.^o ²⁴Am kar mek te wounáp kar yak námpon. Am yupuyaran sénámp te Kwaromp kontrak anánkaopweran sénámpon. Hagarén wounáp námp te Sainai faonkwekamp kontrakan námpon. Maomp tárápu fárákap te tére konámp yupu feknámp korop napon. ²⁵Hagar te apár Arebia mekamp faonkwe wi Sainai ntia Jerusalem oukoumwan yak námpan sénámpon. Am Jerusalem ntia maomp tárápu te ankwapamp tére konap yakáp napon.^p ²⁶Aeno ankwap Jerusalem yámar mek yak námp te, amwar yak námpara, am te nomp éntupwar Sara támaono.^q ²⁷Kwaromp Buk fek arakrá sénámpon:

“Mapo yaknap yupu amo te warákárae!

Tá yupu amo táráp sámpria
 touwe sámp konap mér mo i konap,
 amo yonkwae kárámpria
 tár sámprá warákárae.

Yupu poumaropao pwar akwap tenánko,
 ono amwan kápae kare tárápu nénk nanko,
 poumaropráp yupuamp tárápuan
 kámákár akwap naenámpon.”^r

²⁸Onomp ankwapyae fárákap e! Yumo te wae Aisak niampono, yumo waeman Kwaro séri námp feknámp yumo wae Kwaromp tárápu

ⁿ 4:22 Stt 16:15; 21:2   ^o 4:23 Ro 9:7-9   ^p 4:24-25 Ro 8:15   ^q 4:26 Hi 12:22; Yé 21:2,10
^r 4:27 Ais 54:1

yakáp napon. ²⁹Aeno wokwaek te am koumteouráp aropao sám̄p konap fek sám̄pnám̄p táráp te éntupwaro Yiki Kor Spiritamp kárákáre fek sám̄pnám̄p tárápan wouroump-sérimpono. Oukoumwan kuri, take pourouráp ninik támao yak nám̄pon. ³⁰Kwaromp Buk fek te apaerá sénéampon? Mao te Abrahamén arakrá sér:

‘Am tére konám̄p yupu ntia maomp táráp te
nkwampok far-pwarampo!

Am tére konám̄p yupuam̄p táráp te
takria naropwar ntia amwar yaknám̄p yupu kareamp
tárápamp ankank sám̄pantáno.’^s

³¹Aenámpara, onomp ankwapyae fárákap, nomo te tére konám̄p yupuam̄p tárápu mono. Nomo te amwar yaknám̄p yupu kareamp tárápuno.

Kraiso nomwan yaewourianánko amwar yakáp mwanám̄p kar

5 ¹Kraiso nomwan fákapá fákeyaknám̄p mekamp aokoroepa páte nánko, nomo fwap amwar yakáp nám̄pon. Aenámpara, yumo ankár kárákáre fek fokopeyakáp kip. Warko arop fárákapao yumwan fákapá papanáponoria yénképá yakápi kwapono.^t

²Yumo wawenk! Ono Polo yumwan sénae rae: Táte yumwan, yiráp yipi fárákapanáponoria yénképá yakáp napo te, Kraiso térenám̄p tére yumwan yaewour mo karenono. ³Yumo arop ponankor, yiráp yipi fárákapanáponoria yénképá yakápn̄ap arop fárákap, yumwan warko érik sénae rae: Táte yumo am yipi fárákapnap ninik táman tak nap kwamp te, ankár lo ponankor mántwaok kipo. ⁴Táte yumo, yino loak tukup nánko, am fek Kwaro yinan ‘Yae-párák kare arop’rá séranoria nap te, yumo waeman Kraiséen pwar napon. Aeria yumo Kwaromp aropomp mek yakáp mo, pwar napon. ⁵Nomo Yiki Kor Spiritamp kárákáre fek Kwarén méria, nomwan ‘Yae-párák kare arop’rá séranoria yépék nám̄pon. ⁶Aeno táte arop Krai Jisasént yak nám̄p te yipi fárákap nap te, kánanke kwataeno. Tá yipi fárákap monap ninikao kuri kánanke kwataeno. Aeno Kwarén mérn̄ap ninikao maok, arop nouroup mwanap ninik sánk konám̄p, am támao maok kwapwe kare ankankono.

⁷Wokwaek yumo yae-párák kare paokopi nap te, yumwan wa am ninik taokoránko, yumo warko kare kar karwaok paokop mo napon?

⁸Kwaro yumwan wumwiria érékép nám̄p te támao mono. ⁹Nomo yis te wae mérám̄pon. Pan mek kánanke kwarok papea napo, am pan te yám̄p tokwae konám̄pon. Aeno táte nom̄p kwatae ninikao kor kánankerao am fek-am fekrá akwapea wakmwaek tokwae kar i konám̄pon. ¹⁰Ono mér namp te Jisas Tokwae Karao yumwan yaewouri nám̄para, yumo ankár

^s 4:30 Stt 21:10; Jo 8:35   ^t 5:1 Jo 8:32,36; Ap 15:10

onomp ninik niampaokria yumo te ankwap ninik sámp mo mwanapon. Arop yiráp ninik mek sámpá yampourounámp aropamp e te ono mér mono. Aenampao maok, maomp e te wampweno, mao námoku am tak námp fek touwe sámp naenámp.

¹¹ Ononamp fákáre, táte kare ono yumwan, ankár yipi fárákapenkria am kar táman farákápankoria te, apaeritea am Juda fákáre onan sámp-wourop mwaria wae mwanapon? Táte ono arop fárákapan ‘Ankár yipi fárákapenk’rá sénanko te, Jisaso yaopwae porokopramp fek sumpwi námp te am fárákapamp ninik mek kwatae pap mo, fwapono.” ¹² Am arop fárákap yiráp ninik sámpá yampourourá yipi fárákap mwaria kárákáre nap te, am fárákap námokuráp yipi ponankor fárákapria kémpi méntér tákapá sirano mpupo.

¹³ Tá kare, onomp ankwapyae fákáre, Kwaro yumwan wumwiria érékép námp te, yumo amwar kar yakáp mwanapria ninámp. Aeno yumo takria arakrá ninik mwanape: ‘Yino te waeman amwar yakáp námpara, wokwaekamp ninik kwatae fwap taki yak nae-námpan mpwe’ mwanape. Yumo tak niniki kwapono. Yumo ankár yiráp ankwapyae námp fárákapan nonopok nounouroupria, yumo ankár am fárákapan yaewour mwanap tére arop yakáp kip.’ ¹⁴ Amo te ankár arop ankwap fárákapan warákár nap te ankár amoku waráp pourouan warákár konapnámp taknámpampo. Kwaromp ponankor lo kar te māmá ankárankamp kar fek mapek toukouri yak námpon.” ¹⁵ Aeno táte yumo yumoku támao yorowar fupukumprá paokop nap kwamp te, mér kip: Yumo takria yiráp nonopok nounouroupria ninik énéni ponankor kwatae akwap naeane.

Yiki Kor Spirit ntia wokwaekamp ninik tére konep kar

¹⁶ Ono sénamp kar te ará: Yumo te ankár Yiki Kor Spiritamp ninik fek paokop kip. Yumo takria te wokwaekamp ninikaok te paokop mono.^x ¹⁷ Nomo te wae mérámp: Wokwaekamp ninikao Yiki Kor Spiritamp ninikan anámpá pap naeria wae nánko, tá nopok Yiki Kor Spiritamp ninikao wokwaekamp ninikan anámpá pap naeria wae. Takria am yawor te nonopok yorowar i konepon. Aenámpara, yumo kápae kare ankank tére mwaria napao kor, yumo tak mo i konapon.^y ¹⁸ Aeno táte yumo Yiki Kor Spiritamp ninikaok nap kwamp te, yumo warko lo ankore mek yakáp mono.^z

¹⁹ Wokwaekamp ninikamp tére te yumo wae mérapon. Am te arake ninikono: Kokopor i konámp ninik, koumteouráp arop nonopok kikiankápnap ninik, námokuráp pourouan saráp ninik i konap, ²⁰ kwekár kwarén lotu i konap, tá fou i konap, tá ampopwae tirink i konap, yopor

^u 5:11 1 Ko 1:23   ^v 5:13 1 Pi 2:16   ^w 5:14 Mt 5:43-44   ^x 5:16 Ro 8:3-4

^y 5:17 Ro 7:15-23   ^z 5:18 Ro 6:14

i konap, youpoukwap i konap, kokwarok i konap, námoku saráp ninik i konap, kar pap i konap, moumountukri mwaek pipirimp i konap, ²¹yonkwae mek poup kwapwe kare yaknám aropan ninik kwatae konap, mánmán ént fária mánmán i konap, tá toupour fek námokunap sokororá mánmán i konap. Arakia mámá nkwakwe make ninik kwatae yak nánko, ono wokwaek yumwan sériampan warko oukoumwan sénampon. Arop ponankor take pourouráp ninikaok paokop nap te Kwaro náráp firáp taokayak nám mek te tukup mo karenon.

²²Aeno Yiki Kor Spiritao maok mámá kwapwe kare ninik mao taokayaknám aropamp ninik mek kák konámpon. Arop nouroup kare konap ninik, warákár konap ninik, yonkwae porokwe ninik, nomwan napo nopok mo, wampweri pwar konap ninik, arop ankwap fárákapan yaewour i konap ninik, koumteouráp aropan yae-párak kare i konap ninik, kwapwe kare ninik pwar mo i konap ninik, ²³Kwaromp yae ankore mek porokwe fek yakáp i konap ninik, námoku poukwap kour i konap ninik. Arakia mámá ankank máte lo ankwapao mámá ninikan taokor naenám yak mono.^a ²⁴Kraisén mérap arop te ponankor maomp wokwaekamp ninik te Kraiso sumpwi nám araknám wae yaopwae porokopramp fek sumpwi pap napon. Yi fek nkerá kikiank i konap ninikan kor wae méntér yaopwae porokopramp fek sámp-wouroump tenapono.^b

²⁵Yiki Kor Spiritao nomwan yiki yak sáp námpara, nomo kuri ankár Yiki Kor Spiritamp ninikaok paokop mwaro. ²⁶Nomo te nomwan ankwap fárákapan warákáranáponoria tére mwareano. Tá nomo arop ankwapamp ninik mek koupoumprá, am fárákapan nap kikiank mwareano, mono.^c

Kristen ankwap kwatae ninik napo nomo yaewour mwanám kar

6 ¹Ononamp fákáre, yumo nke napo, arop ankwap kwatae ninik nánko te, Yiki Kor Spiritamp ninikaok paokopnap arop fárákapan yumo am aropan sánánkar porokwe fek yaewourrá fwapokwap kipo. Yumo te, mao kwatae námpría wae napo, yumwan Satano yae pap nánko, yumo kor taknám mwanape, mér kipo.^d ²Tá yumo ankár arop ankwap fárákapan nkwakwe make touwe sámp napo te, am fárákapan yaewour kip. Yumo tak nap ninik támao maok, yumo waeman Kraisomp lorént pwi kari tukup napon.^e ³Táte arop ankwap ninikrá, námo te ninik kwapwe tokwaeráp aropao nampan mpwe námpao maok, mono. Mao te námokuráp ninik mek yankar sérarámpon. ⁴Arop ponankor ankár námoku tére napan 'Am te fwap ni, kwatae nie?'rá yurukup kip. Arop takria námokuráp tére nkea yae-párak nánko te, fwap táman warákár

^a 5:22-23 Mt 7:16-20; Ef 5:8-9   ^b 5:24 Kl 3:5   ^c 5:26 Fl 2:3   ^d 6:1 Mt 18:15
^e 6:2 Ro 15:1-2

naenámpon. Aeno mao takria námokuráp niniként, tá ankwapamp niniként yurukup naeane. ⁵Ponankor arop ankákárank námokuráp nkwakwe make tére sámpea fokopeyakáp mwanapon.^f

⁶Yumwan Kwaromp Kar farákáp napo, wanap arop yumo te yiráp ankank kwapwe pirékarea am Kwaromp Kar farákápnap aropan sánk kip.^g

⁷Aeno yumo takria yumoku támao kwekárria yiráp ninik te yumo fwap Kwarén poupwekáp mwanámpanápe mwanape, mono. Táte ono wounáp kar sénae: Arop yopwar mek apae ankankou yimpianámp te, ankár am yimnap fir táman sámpá fári konapon. ⁸Táte arop ankwap épi ninik fek térerá akwap námp te, am épi ninik fekamp fir kare naenámp te sumpwinono. Aeno arop ankwap Yiki Kor Spiritamp ninik fek térerá akwapeanángo te, am Yiki Kor Spiritamp fir kare naenámp te, mao fwap yiki yak sámpea yak naenámpon.^h ⁹Aenámpara, nomo te yae-párak kare ninik fek paokop mwanámp te kokwae kwapono. Táte nomo tére kárakáreria te, am fir toupour i konap fek nomo fwap fir kwapwe sámpea fár mwanámpon.ⁱ ¹⁰Aenámpara, ankwap ke fek nomo arop yaewour mwanámp ankank ninik námp kwamp te, nomo ankár kwapwe kare ninikrá arop ponankor yaewour mwanámpon. Nomo takria maok, tá tokwae kar ninik te ponankor Kristen fárakapan yaewour tokwae mwanámpon.

Polo kar pwar naerianámp kar

¹¹Yumo wae onoku pen sámpea yiráp por kumwi tokwae kumwi namp nke kipo. ¹²Arop ankwap fárakap yiráp yipi fárakap mwaria kárakárea wae napon. Am te apae riteanápe arop ankwapao nkea ‘Yumo te arop tokwae’rá séranáponoria napon. Am fárakap te arakrá ninik napon: Takria arop ankwap fárakapao nomo Jisas yaopwae porokopramp fek sumpwinámp mér námpént yipi fárakap mwanap ninik farákáp nánko, námwan fupuk mo, fwap mwanapria napon.^j

¹³Am arop fárakap te Juda fi yakáp napria yipi fárakap napao maok, am fárakap námoku kor loaok tukup mo i konapon. Am arop fárakap te yiráp yipi fárakapria yumo wae náráp kar wanap ritea warákár mwaria napon. ¹⁴Táte tak napan maok, ono te ankwap ankankamp eran sakap mono. Ono te ankár Jisas Kraisomp eran saráp sakap nanampono. Mao yaopwae porokopramp fek sumpwi námpan ono warákár tokwae nampon. Kraisomp tére fek táman onomp ninik mek te mámá apár mekamp ninik te wae sumpwi tenánko, onoku kuri sumpwi yak namp niampara, apárokamp ankank te onan warko sámpá akwap mono.^k ¹⁵Yipi

^f 6:4-5 Ro 14:12; 2 Ko 13:5   ^g 6:6 1 Ko 9:11,14   ^h 6:8 Jo 3:6; 6:63; Ro 8:13

ⁱ 6:9 1 Ko 15:58; 2 Te 3:13   ^j 6:12 Ga 5:11; Fl 3:18   ^k 6:14 Lu 14:27; Ga 2:20-21

fárákap konap ninik am te kánanke kwataeno. Tá arop yipi fárákap moao kor am te kánanke kwataeno. Aeno Kwaro nomwan fwapokwapia wourékam yoroi pap námp támao maok, tokwae kar ankankono.^l ¹⁶ Ono ninik namp te, arop ponankor am ninik táman méria, ninik mek sámpea mántwaok napo te, Kwaro námoku ninikia am fárákapan fwap yonkwae porokwe sánkanoria nampon. Ono am fárákapan saráp ninik mo, Kwaromp Israel kare ponankoran ninikria, Kwarén takrá sér i konampon.

¹⁷ Waeman ono Jisas Kraisomp aposel kare yak nanko, arop fárákapao onan fukia napo, am youwae wae onomp pourouk yak námp táman, ono Kraisomp tére arop kare yak namp yénkép námpon. Aenámpara, arop ankwapao onan kápae ankwap sá pantáno.^m

¹⁸ Ononamp fákáre, onomp ninik te, Jisas Krais Tokwae Karamp aropomp te fwap yiráp waempént yakanoria nampon. Kare tak naenámpon.

---

^l 6:15 2 Ko 5:17   ^m 6:17 2 Ko 4:10